



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Somogy István*

Cím: *Az új Tabán*

Forrás: *Magyarság*

Bpest

(Hely)

1935 IX. 29

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárv.

725.091

Idő

"1935"

Személy

Helyszám

106 Az új Tabán

A Tabán parkja a Bethlen-udvartól a Krisztina felé már majdnem egészen kész, csak kis részletek befejezése van még hátra, főként a Nap-hegy oldalán. Ahhoz, hogy teljes pompájában kibontakozzék ez a park, már csak idő kell, amely befejezi a fejlődés révén a kertészet munkáját.

Ha idegen gyönyörködik a fővárosi kertészetnek ebben az újabb mestermunkájában, bizony alig akarja elhinni, hogy ugyanezen a helyen tavaly még rozzant viskók, tavasszal pedig ezek lebontása helyén gödrök, hepehupás földtúrások éktelenkedtek.

A tabáni parknak ez a része varázslatos gyorsasággal készült el. Akkoriban kétezer ember furta-faragta, töltötte, simította a hepehupákat s néhány hét alatt gyönyörű park pompázott e helyen.

De aztán mintha megtörpant volna a nagyserű lendület.

Aki ritkán jár itt, az ugysis elcsodálkozik, milyen új formát kapott ez a vidék, hogyan multak el a ráncok, törődések az öreg Tabán arcán a fiatalító eljárás nyomán.

A lendület törését és a munka ütemének lanygulását inkább csak mi vettük észre, akiknek naponta a Tabánon át vitt az utunk, s akik türelmetlen szemmel vizsgáltuk a fej-

lődést, az új eredményeket. Szép fővárosunk szeretete ennek a türelmetlenségnek a motorja, mert mielőbb szerettük volna az egész Tabánt olyan szépnek látni, mint amilyen az első, gyorsan elkészült részlete.

Amikor a lepadt számu munkások egy-egy újabb területrészt rendbehoztak, hiába vártuk, hogy most a kertészet vegye át a munka folytatását, a különböző rendü-rangu inségmunkásoktól. A kertészet nem mozdult, pedig türelmetlenkedő szemünk láttára már kezdte kiverni a gaz a rendezett és megjavított földeket.

Érdekelt, mi az oka az ellanyhulásnak. Egyszer, még hetekkel ezelőtt, végigsétáltam a munkálatok színhelyén és megtudtam, hogy részben itt is az az ok, — ami annyi szép törekvés lendületét lefogja, — nincs rá pénz, másrészt pedig az, hogy a forró nyáron nem lehetett füvet vetni. No, majd szeptemberben, mondták az itt foglalatostkodó emberek, Addig előkészítik a talajt, s aztán folytatják a parkozás munkáját.

Megnéztem a hegyoldalba vajt két régi pincét, amely a Bethlen-udvarhoz közel levő bevágott részből nyílik. Ezt a bevágást nagy munka lett volna kitölteni, de nem is volt fontos, hiszen itt kihasználható adottságok mutatkoznak.

Öreg pincék a Naphegy oldalában

A két pince mindenesetre jobban is felhasználható, mint kertész-szerszámok raktárának. Az egyik pince mintegy negyven méter mélységben nyúlik be a Nap-hegybe, szélessége is lehet nyolc-tíz méter. Elég magas és végig téglával kirakott. Valamikor, századokkal ezelőtt becsületesen építették.

Azt hiszem, hogy a nedvességtől való szigetelés után vendéglői helyiségnek is felhasználható volna. Két szellőző fülkéje is volt a nagy pincének, ezeket csak újból meg kellene nyitni és megfelelő ventilációval ellátni. A hegyoldalnak támaszkodva a pincék elé csinos filigrán kioszkot lehetne építeni. A kisebb pince felhasználásával tejivót. A pincék előtti szépen rendezett térség néhány nagy árnyas fájával kerthelyiség céljára megfelelő lenne. Ilyenfajta kis szórakozóhely a lerombolt romantikus tabáni kiskocsmák helyén most még hiányzik.

Eijött szeptember és a hónap elején bizony még mindig nem indult meg az erőteljesebb parkosító munka. Most ne keressük miért, elégedjünk meg azzal, hogy az elmúlt héten nagyrészt kiirtották a gatz, újból felfrissítették a földet, kijelölték a fásításra szánt, virággal és diszcserjével beültetendő területeket. Megvonták ezek határait. A határokon belül egyelőre megmaradt a gaz, a határokon kívül pedig megkezdődött a fű vetése.

Ha a párnapos nagy szél nem akadályozta volna, akkor ma már jócskán előre haladtak volna a munkával. Fokozatosan folyik a gyepesítés. A jövő héten már kizöldül a park újabb szakasza. Négy-öt hetes munka lesz a fű vetése, ha újabb viharos szél nem akadályozza a vetést.

Kizöldül az egész tabáni park

Október közepére, de mindenesetre még a tél beállta előtt kizöldül tehát az egész tabáni park.

Feltűnik, hogy éppen a villamos mentén elterülő területrészeket, amelyek élénken szembeötlők, még most sem vették kellőképpen munkába. Érdeklődtem ennek oka felől. Azt mondták beavatottak, hogy ezeknek a területrészeknek jövő sorsát még a városházán sem tudják. Kertészetiileg még a tervek sem készítették el. Meg kell várni ehhez a fehérsástéri iskola lebontását. Itt a munkálatok annyira haladtak, hogy az Attila-körut felé eső rész tetőzetét és második emeletét már lebontották.

Majd ha, hónapok múltán, az iskola eltűnésével kialakulhat a kép és ha többet tudnak a melegvízfurások sorsáról is, elkészülnek a tervek, amelyek persze már csak tavasszal kerülnek megvalósításra.

A parkosított területen további virágültetésre már csak tavasszal kerülhet sor, de fákat és diszcserjéket még az ősszel ültetnek. Nagyobb szabású virággyat azonban már

nem tervez a kertészet, amint mondják, a hegyoldal nem alkalmas erre.

Igen keservesen haladt előre a munka a Döbrentey-téri park megnagyobbításánál. Most azonban már eljutottak odáig, hogy az új kis parkrész útjainak befejezéséhez csak a legfelsőbb fedőanyag lerakása és hengerlése van hátra, a beültetendő területeknél pedig a föld trágyázása és feljavítása. Rövidesen itt is megkezdődhetik a gyepesítés.

Ezt a kis parkot a régi Döbrentey-téri park milliójének megfelelően képezik ki és körben fákkal szegélyezik.

Kisimulnak a Gellérthegy ráncai

Eredményt mutat fel már a Gellérthegy régi, elhanyagolt részének rendezése is.

Szorgos munkáskezek itt is leborotválták a giz-gaszt és lassan kisimulnak az öreg Gellérthegy nyugati oldalának ráncai is. Új szerpentin-utak készülnek, az eddig naptól kiégett kopár részeken is rövidesen üde fü zöldül s az előző parkosított részhez hasonlóan apró fenyők és diszbokrok szakítják meg helyenként a hegy selymes fűköntösét.

Ismeretes, hogy mozgalom indult meg az iránt, hogy a hegyoldal három oldalról zárt mélyedésében szabadtéri színpadot létesítsenek. A gondolat hívei meg is szervezték a Gellérthegyi Szabadtéri Színpad bizottságát, az utóbbi időben azonban a mozgalom keveset hallat magáról.

Illetékesek még nem döntötték el, hogy az alkalmasnak látszó területen valóban létesülhet-e szabadtéri színpad, viszont a körülmények arra vallanak, hogy a gondolatot el sem vetették. A rendezési munkálatoknál ugyanis ezt mélyedést kihagyják a rendezésből, csak a környéket rendezik.

Ami a romantikából megmarad

Emlékezetes, hogy a lebontott Tabánnak egyik legérdekesebb része volt a Kereszt-tér. A tér közepén a hegyoldalon áll a többszázados, az idők vasfogától bizony megrágott kereszt, amelytől a tér a nevét kapta. A tabáni tradíciót rövidesen már csak ez a kereszt őrzi.

A keresztet változatlanul meghagyják régi helyén és körülötte már a munkások kezenyomán kialakult az új Kereszt-tér, kis négyszögű terecske, amelynek határát majd padok szegélyezik s a kereszt körül tabáni emlékeken elmerengő öregek sütkéreznek a napsütésben.

A multnak még egy emléke marad meg. A kereszthez nem messze, a lebontás alatt levő fehérsastéri iskola mögött áll az egykori szégyenkő. Itt pellengérezték ki hajdan a bűnösöket. A kereszt és szégyenkő őrzi tovább a pompás parkban a multba merült regényes Tabán emlékeit.

Somody István.